

Govor visokog predstavnika, Paddy Ashdown-a, na 7. Samitu šefova država i Vlada zemalja članica procesa za saradnju u jugoistočnoj Evropi

Predsjedniče Tihić, vaše ekscelencije, dame i gospodo,

Želio bih iskoristiti ovu priliku da uputim svoje čestitke Predsjedništvu BiH i Ministarstvu vanjskih poslova. U protekloj godini dana Bosna i Hercegovina je vrlo vješto predsjedavala SEECp-om. Sarajevo je bilo domaćin ministrima vanjskih poslova zemalja članica i njihovim parlamentarcima. BiH je koordinirala ključne sastanke koji su uslijedili nakon konferencija u Londonu, Palermu i Solunu, predvodeći regionalne aktivnosti u borbi protiv kriminala i koordinirajući napore koji se poduzimaju u cilju promocije regionalne ekonomske i političke saradnje. Odvijanje ovih inicijativa postaje sve intenzivnije, što je u velikoj mjeri zasluga napora koje je Bosna i Hercegovina ulagala tokom svog jednogodišnjeg predsjedavanja ovim procesom. Dvije su stvari izuzetne na ovoj Konferenciji – njeni učesnici i teme kojima se bave.

S nama su ovdje predstavnici svih zemalja u regionu koji su svoju diskusiju usmjerili na teme kao što su:

- borba protiv organiziranog kriminala
- promoviranje slobodne trgovine
- stvaranje regionalnog tržišta električne energije
- razvoj moderne regionalne saobraćajne mreže
- moderniziranje i liberaliziranje granične kontrole
- razvijanje programa za mlade i

- ubrzavanje tempa povratka izbjeglica.

Sve ove teme znače samo jedno – izgradnju mira i sigurnosti.

Na ovom Samitu imamo prave ljude koji razgovaraju o pravim temama.

Svi mi idemo ka Evropi istim putem. Na tom putu neke zemlje su uspjele stići dalje od drugih, i zato su sastanci poput ovog tako važni. Oni koji još uvijek moraju preći veliki dio puta mogu učiti od onih koji su već skoro stigli na cilj.

U ponedjeljak sam posjetio Zagreb. Bilo je nemoguće ne primjetiti atmosferu iščekivanja koja je vladala tokom svih mojih susreta sa hrvatskim zvaničnicima, uključujući i predsjednika Mesića, premijera Sanadera i ministra vanjskih poslova Žužula.

Oni su ubrzali napredak Hrvatske na putu ka EU. Oni nisu unijeli samo dozu optimizma, nego su uspjeli napraviti nešto više– radili su na provedbi niza značajnih reformi u skladu sa zahtjevima EU. Jučer su požnjeli plodove svog truda i napora koje poduzimaju u cilju provođenja održivih i istinskih reformi – Evropska komisija je preporučila da Hrvatska bude prihvaćena kao kandidat za članstvo u EU.

Hrvatska je pokazala da riječi nisu presudne, niti je važno koja je stranka na vlasti, ono što je bitno su djela, reforme. Hrvatska je pokazala da Evropa nije nedosanjani san za zemlje koje su, ne tako davno, ostale opustošene ratom u bivšoj Jugoslaviji, nego da je ona stvarna mogućnost koja čeka na sve, ukoliko ste vi sa svoje strane spremni provesti potrebne reforme. Evropa je pokazala da namjere zemalja u ovom regionu shvata ozbiljno, sada je zadatak zemalja kao što je Bosna i Hercegovina da slijede primjer Hrvatske i pokažu svoju spremnost da ozbiljno shvate Evropu.

Treba se usredotočiti na taj cilj. Potrebno je pokazati disciplinu. Potrebna je politička, ekonomska i socijalna

transformacija društva. To podrazumijeva donošenje teških odluka i odabir opcija koje neće biti jednostavne. Međutim, ove reforme trebale provesti ne zbog Evrope, nego zbog svojih građana.

Ovo je nešto što je potrebno još jednom naglasiti. Građani Bosne i Hercegovine će imati koristi od svake reforme, svakog zakona koji treba usvojiti, svakog bilateralnog sporazuma i svake institucionalne promjene. Građani u svim zemljama u regionu imaju koristi od uvođenja modernog i pravičnog sistema oporezivanja, od primjene standarda EU u radu policijskih snaga, od konsolidiranja situacije u oblasti vladavine prava.

Ukoliko posjetite Mađarsku, Poljsku, Sloveniju ili bilo koju drugu zemlju od njih sedam koliko će ove godine postati članicama EU vidjeti ćete na što mislim. Procesi integracije u Evropu rezultirali su otvaranjem većeg broja radnih mjesta, boljim materijalnim stanjem građana i višim životnim standardom.

Motivi su jasni. Ne radi se o ispunjavanju zahtjeva koje postavljaju briselski birokrati. Ovdje se radi o daljem provođenju aktivnosti koje su potrebne da bi osigurali mir, sigurnost i bolji život za građane zemalja u regionu.

U jučerašnjoj odluci o kandidaturi Hrvatske Evropa je pokazala svoje ozbiljne namjere u odnosu na ovaj region, a jedna od većih zemalja regiona pokazala je svoju istinsku namjeru da se pridruži Evropi.

Svi mi iz toga možemo naučiti lekciju. Nema kompromisa oko provedbe evropskih standarda ili uslova definiranih međunarodnim pravom. Ukoliko napravimo takve kompromise izlažemo riziku jedinu budućnost koju možemo imati. O nekim stvarima se jednostavno ne može pregovarati.

Vladavina prava je osnovni princip na kojem se zasniva nova Evropa. U regionu zapadnog Balkana vladavina prava uključuje i saradnju sa Međunarodnim tribunalom u Hagu.

Vrlo jednostavno: bez sarađivanja, nema ni pridruživanja EU.

Nema ulaska u Evropu ukoliko režimi u ovom regionu materijalno ili politički podržavaju osobe optužene za ratne zločine.

Potrebno je izabrati. Ovaj region se upravo sada suočava s ovim izborom. Međutim, kao što možemo vidjeti iz primjera Republike Hrvatske – to je izbor koji se na kraju isplati.

Hvala vam.